

FINESTRA D'OPORTUNITAT

per Lidia Ramos

Espai per la censura

El dret d'opinar lliurement no deriva d'altra cosa que de la llibertat moral. L'espai de la cosa pública i el de la cosa privada es difuminen en aquest àmbit d'informació i contrainformació volàtil que són Internet i les noves tecnologies, però això no vol dir que sense l'accés a les xarxes no hagués existit tal conflicte. De les bones maneres i la llibertat d'expressió demostrem saber-ne ben poc quan de forma hipòcrita afirmem que cal condemnar l'opinió. Les publicacions virtuals són tan públiques com les pintades i pancartes visibles a les places de les nostres localitats, amb l'única diferència d'un accés global.

Si recordem el ressò de la condemna moral i judicialitzada contra el jove de 19 anys detingut per la publicació de certs tuits en què alabava l'assassinat d'Isabel Carrasco, regidora del PP a Lleó, i deixem de banda els lamentables fets comesos, no ens caldrà fer una anàlisi exhaustiva per comprendre que els motius de fons que definien els missatges del jove eren de caire polític. Amb això, vull dir que els missatges del jove enjudiciat no suposen ni de lluny la vulneració de l'honor i la personalitat dels membres del PP, contra qui llança els missatges, sinó que simplement critiquen la seva manera de fer davant la societat. Si hagués estat així ens hauria d'estranyar que des dels mitjans es mirés amb recel, o si més no es mencionés, la proximitat i simpatia als col·lectius antisistema que manifesta obertament el jove.

En un moment en què Internet crea un espai de comunicació fluida, no es pot esperar menys que el pluralisme polític estigui representat a la xarxa, però la dreta espanyola involuciona en un discurs que clama per la intolerància dels que opinen en contra seva. És clar que es tracta del país en què no s'ha condemnat el franquisme i resulta fàcil vincular el desordre públic a moviments socials i a l'esquerra ideològica tot marejant la opinió pública: serà el futur equiparar el vandalisme de carrer al vandalisme a la xarxa? Si ambdues formes han de servir per relegar els apoderats joves amb eines com

l'educació i el capital social a la resignació, de ben segur, que sí. Els discursos de les esquerres alternatives es troben mancats avui d'espai públic per comunicar-se i manifestar-se. Extreure la perillositat d'un missatge "pro-violència" en el marc de la por cap al terrorista sembla estar contribuint a la preocupant normalització d'actituds feixistes en l'actualitat.

Cops d'opinió pública comprometen els responsables polítics, però sorprenents silencis els doten de llibertat i acaben per optar per la deixadesa en el seu compromís amb la tolerància de la conflictivitat que implica el contrast d'opinions en la societat democràtica. Limitar allò que es pot dir en públic resulta l'eina essencial i a través de qui és més senzill establir el control és el jovent criat amb uns esquemes de vida europeus, de lluita ja feta i drets consolidats, que per contra es troba que a l'espai públic no és benvingut: als carrers i places molesten i a les xarxes socials també.

Convido a la reflexió personal, ja que sovint quedem atrapats per missatges del moment (com si es tractés d'una animalada històrica que un jove mostri el seu escepticisme cap a la política de la ideologia de dretes dominant, sigui amb millors o pitjors maneres), i oblidem que tots som culpables que el sistema mediàtic sigui d'aquesta manera. La convivència, en general, resulta ser tot un repte, i com deia, més encara al país en què el franquisme va ser desinstitucionalitzat en un procés que va dur els ciutadans a les urnes fent-los creure que es podien canviar les coses sense adoptar nous espais per a la censura. A través de la xarxa no es reproduïx altra cosa que el que s'ha anat opinant lliurement des de sempre, més obertament, de forma pública, o més d'amagat, de forma privada. El domini de la informació i la visibilització del conflicte a través de la paraula és l'arma que ens farà distingir la cosa pública i política mereixedora de diàleg de la cosa privada. La línia divisòria cal dibuixar-la quan es pretén castigar vulneracions en el terreny d'allò personal i difuminar-la per permetre la contraposició d'opinions dins la llibertat d'expressió sense espai per la censura.